

**טיוטת-חוק לימוד חובה (תיקון מס. 16)(תיקון מס. 9), התשע"ד-2014 - הסמכת
ועדת שרים לענייני חקיקה**

הצעה להחלטה

מחליטים :

1. לאשר עקרונית את טיוטת חוק לימוד חובה (תיקון מס' 16)(תיקון מס' 9),
התשע"ד-2014 המצ"ב.
2. להסמיך את ועדת השרים לחקיקה לאשר, על דעת הממשלה, את נוסחה הסופי של
הצעת החוק שתוגש לכנסת.
3. בהתאם לסעיף 81(ג) לתקנון הכנסת, לבקש מוועדת הכנסת להקדים את הדיון
בהצעת החוק.

דברי הסבר

רקע כללי

תיקון מס' 16 בחוק לימוד חובה (להלן - החוק) מורה על כך שילדים בגילאי 3 ו-4 חייבים לבקר במוסד חינוך מוכר, וכי הוריהם חייבים לרושם למוסד חינוך מוכר. התיקון לחוק קובע שהוראה זו תוחל בהדרגה ובהתאמה פורסמו מספר צווים המחילים את החוק על שכונות וישובים מסויימים.

החלטת הממשלה, מס' 4088, מיום 08.01.2012, קובעת כי המדינה תספק חינוך חנם בגני ילדים ציבוריים עבור ילדים בגילאים 3-4, החל משנה"ל התשע"ג. בד בבד עם יישום ההחלטה המשיך משרד החינוך בהיערכות ליישום החוק ובכלל זה העברת תקציבים לבינוי כיתות לימוד.

בכדי לאפשר את השלמת ההיערכות ליישום החוק ומאחר וחינוך חנם ניתן ברחבי הארץ, יש לדחות את יישום החוק בשלב זה לשנה אחת. נציין שמשמעות הדבר הינה, בכל יישוב במדינה יינתן לימוד חנם, בהתאם להחלטת הממשלה האמורה. יחד עם זאת, בישובים שטרם נכללו בצווים המחילים את חוק לימוד חובה, לא תהיה חובה לבקר בגן ילדים.

היבטים ביצועיים

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

מאחר והחלטת הממשלה קובעת כי המדינה תספק חינוך חנם בגני ילדים ציבוריים עבור ילדים בגילאים 3-4, החל משנה"ל התשע"ג. בד בבד עם יישום ההחלטה ממשיך משרד החינוך בהיערכות ליישום החוק ובכלל זה העברת תקציבים לבינוי כיתות לימוד.

תקציב

התקציב ליישום התיקון מצוי בבסיס תקציב משרד החינוך.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

אין.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

ההחלטה מצויה בסמכותו הבלעדית של שר החינוך.

חלופות להצעת ההחלטה

אין.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

לא רלבנטי.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצ"ב.

סיווגים

סיווג ראשי: 07

תחום פעולה עיקרי: 02

מוגש על ידי שר החינוך

ה' באדר א' התשע"ד
05 בפברואר 2014

ירושלים, ה' באדר א' תשע"ד

05 פברואר, 2014

אל: מזכירות הממשלה

הנדון: הצעת מחליטים - תיק חוק לימוד חובה

תמצית ההחלטה בהתייחס להיבטי המשפטיים

תיקון מס' 16 בחוק לימוד חובה (להלן - החוק) מורה על כך שילדים בגילאי 3 ו-4 חייבים לבקר במוסד חינוך מוכר, וכי הוריהם חייבים לרושם למוסד חינוך מוכר. התיקון לחוק קובע שהוראה זו תוחל בהדרגה ובהתאמה פורסמו מספר צווים המחילים את החוק על שכונות וישובים מסויימים. החלטת הממשלה, מס' 4088, מיום 08.01.2012, קובעת כי המדינה תספק חינוך חנם בגני ילדים ציבוריים עבור ילדים בגילאים 3-4, החל משנה"ל התשע"ג. החלטה זו מיושמת, ובד בבד עם יישום ההחלטה ממשיך משרד החינוך בהיערכות ליישום החוק ובכלל זה העברת תקציבים לבינוי כיתות לימוד.

בכדי לאפשר את השלמת ההיערכות ליישום החוק ומאחר וחינוך חנם ניתן ברחבי הארץ, אין מניעה לדחות את יישום החוק בשלב זה לשנה אחת. נציין שמשמעות הדבר הינה, בכל יישוב במדינה יינתן לימוד חנם, בהתאם להחלטת הממשלה האמורה. יחד עם זאת, בישובים שטרם נכללו בצווים המחילים את חוק לימוד חובה, לא תהיה חובה לבקר בגן ילדים.

קשיים משפטיים ככל שישנם, ודרכי פתרונם:
אין.

עמדת היועצים המשפטיים של משרד אחרים שההצעה נוגעת להם:
אין.

עמדת היועצת המשפטית של משרד החינוך:
אין מניעה משפטית לאישור ההחלטה.

בברכה,
דורית מורג, עו"ד
היועצת המשפטית

העתק:

הרב שי פירון, שר החינוך.

טיוטת חוק

א. שם החוק המוצע:

חוק לימוד חובה (תיקון מס' 16) (תיקון מס' 9), התשע"ד-2014

ב. מטרת החוק המוצע והצורך בו:

תיקון מס' 16 בחוק לימוד חובה (להלן - החוק) מורה על כך שילדים בגילאי 3 ו-4 חייבים לבקר במוסד חינוך מוכר, וכי הוריהם חייבים לרושם למוסד חינוך מוכר. התיקון לחוק קובע שהוראה זו תוחל בהדרגה ובהתאמה פורסמו מספר צווים המחילים את החוק על שכונות וישובים מסויימים. החלטת הממשלה, מס' 4088, מיום 08.01.2012, קובעת כי המדינה תספק חינוך חנם בגני ילדים ציבוריים עבור ילדים בגילאים 3-4, החל משנה"ל התשע"ג. בד בבד עם יישום ההחלטה המשיך משרד החינוך בהיערכות ליישום החוק ובכלל זה העברת תקציבים לבינוי כיתות לימוד. בכדי לאפשר את השלמת ההיערכות ליישום החוק ומאחר וחינוך חנם ניתן ברחבי הארץ, יש לדחות את יישום החוק בשנה אחת.

ג. עיקרי החוק המוצע

תיקון מס' 8 של תיקון מס' 16 לחוק מורה שהחלת החוק תושלם עד לשנת הלימודים תשע"ה. בהתאם לתיקון המוצע יישום החוק יידחה עד לשנת הלימודים תשע"ו.

ד. השפעת החוק על החוקים אחרים:

אין השפעה.

ה. השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה, תקנים משרדי הממשלה וההיבט המינהלי:

אין השפעה.

ו. תגובות משרדי הממשלה לתזכיר:

לא נתקבלו הערות לתזכיר.

ז. להלן נוסח החוק המוצע:

חוק לימוד חובה (תיקון מס' 16)(תיקון מס'...), התשע"ד-2014

תיקון סעיף 2 1. בחוק לימוד חובה (תיקון מס' 16), התשמ"ד-1984,¹ בסעיף 2(א), במקום "התשע"ה" יבוא "התשע"ו".

דברי הסבר

סעיף 1 חוק לימוד חובה (תיקון מס' 16), התשמ"ד-1984 (להלן – תיקון מס' 16), תיקן את חוק לימוד חובה, התש"ט-1949 (להלן – חוק לימוד חובה) והרחיב את חינוך החובה חינוך לילדים בגיל 3 ו-4. סעיף 2 לתיקון מס' 16 קבע כי הוראה זו תוחל בהדרגה ובשיעורים שווים, ככל האפשר, במשך שש שנים, החל משנת הלימודים התשמ"ו, לפי צווים שייתן שר החינוך בהתייעצות עם ועדת החינוך והתרבות של הכנסת, ובלבד שהחלת חוק לימוד חובה תסתיים לא יאוחר מראשית שנת הלימודים התשנ"ב. ואולם, השלמת החלת חוק לימוד חובה על ילדים בגיל 3 ו-4 נדחתה פעמים מספר, ולאחרונה עד שנת הלימודים התשע"ה (ר' חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010, התשס"ט-2009).

עד כה, חוק לימוד חובה הוחל כאמור מכוח צווים שנתן שר החינוך לגבי ילדים בגילאי 3 עד 4 המתגוררים בישובים ובשכונות שקבע.

המתגוררים ביישובים ובשכונות שקבע.
החלטת ממשלה מס' 4088, מיום י"ג בטבת התשע"ב (8 בינואר 2012) שנושאה הוא "שינוי בסדר העדיפויות בתקציב המדינה לשנת 2102 ויישום דוח הוועדה לשינוי כלכלי- חברתי (ועדת טרכטנברג)" (להלן – החלטת הממשלה), קבעה כי המדינה תספק חינוך חינם בגני ילדים ציבוריים לילדים בגילאים 3 עד 4, החל משנת הלימודים התשע"ג. לשם כך הוקצו בהחלטה האמורה תקציבים לבניית כיתות גן בפריסה ארצית.

בהתאם לתיקון מס' 16, ובמקביל להחלטת הממשלה האמורה, המשיך משרד החינוך בהיערכות ליישום חוק חינוך חנים כאמור, ואולם ההיערכות טרם הושלמה.

לפיקד, מוצע לדחות את השלמת החלתו של חוק לימוד חובה על ילדים בגילאים האמורים בשנה אחת נוספת, משנת הלימודים התשע"ה, לשנת הלימודים התשע"ו.

השפעת התיקון המוצע על זכויות ילדים: חוק לימוד חובה קובע שחובה על ילד בגיל 3 ו-4 לבקר בגן ילדים מוכר, כאשר על הרשויות המקומיות להעמיד גני ילדים לצורך כך. אכן ילדים רבים כבר מבקרים בגני ילדים ונהנים מחינוך חינם לפי החלטת הממשלה. במקביל, הרשויות המקומיות נערכות לעמוד בהחלטה בפריסה ארצית מלאה. דחיית החלת חוק לימוד חובה תאפשר לרשויות המקומיות להמשיך בהיערכות ובפתיחת גני ילדים נוספים, כך שיתאפשר לכל הילדים בגילאי 3 ו-4 לבקר בגני הילדים וליהנות מחינוך חינם.

י' ס"ח התשמ"ד, עמ' 160, ס"ח התשס"ט, עמ' 195.